

Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering
Att. Elisabeth Pilegaard
epi@star.dk og
Torben Hede tsh@star.dk

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension (Ændrede regler om meddelelse om ret til folkepension, opsat pension m.v.) – J.nr. 16/09431

12. december 2016

J.nr. 2016-0017-60243

Cpr.nr.

Ankestyrelsen har følgende bemærkninger til høringen:

Ankestyrelsen

7998 Statsservice

Henførelse af indtægtsgrundlaget til skattemåned

Det foreslås i høringen præciseret, at de enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget for social pension skal henføres til den måned og det år, som de skattemæssigt henføres til (skattemåned). Præciseringen er dog ikke konsekvent, idet det afslutningsvis i afsnittet til nr. 7-9 bemærkes, at:

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

”der vil dog kunne opstå situationer, hvor oplysningerne fra indkomstregisteret, herunder skattemåned, er åbenbart mangelfulde eller fejlbehæftede, og i den situation vil Udbetaling Danmark kunne anmode borgeren om yderligere dokumentation med henblik på at fravige skattemåned og i stedet lægge udbetalingsmåned til grund for pensionsberegningen.”

Vi finder, at det vil være en stor administrativ fordel, hvis det alene lades op til SKAT at afgøre, hvilket tidspunkt en indkomst skattemæssigt henføres til.

Vi bemærker i den forbindelse, at reglerne om periodisering er komplicerede, og der vil derfor hurtigt kunne opstå fejl, ligesom der kan opstå problemer med konkurrerende kompetence mellem på den ene side SKAT og på den anden side Udbetaling Danmark og Ankestyrelsen.

Allerede det eksempel, der er nævnt i høringen, kan give anledning til vanskeligheder. Af eksemplet fremgår, at arbejdsgiver for eksempel er

for sent på den med lønberegningen. I sådan en situation skal Udbetaling Danmark efter bemærkningerne lægge til grund, at lønnen skal henføres til det (for sene) udbetalingstidspunkt, idet udbetalingen skattemæssigt periodiseres til dette tidspunkt.

Dette forekommer umiddelbart korrekt og i overensstemmelse med de almindelige skatteregler. Det fremgår således af kildeskattelovens § 46, stk. 2, at for A-indkomst er hovedreglen – i modsætning til den generelle hovedregel om retserhvervelsestidspunktet - at det er udbetalingstidspunktet, der er afgørende for periodiseringen.

Af moderniseringsstyrelsens emnebeskrivelse om periodisering af indkomst fremgår det imidlertid, at:

”Fejl:

Hvis der er tale om fejl som beror på arbejdsgiveren, kan der dog ske tilbageførsel af indkomst mv. til sidste skatteår.”

I en sådan situation vil det være uklart for os – og for Udbetaling Danmark – hvorledes vi så skal forholde os. Om det skal følge hovedreglen om skattemåned eller det i stedet skal anses for en situation, hvor oplysningerne fra indkomstregistret er åbenbart mangelfulde eller fejlbehæftede.

I stedet bør pensionisten henvises til at rette henvendelse til SKAT i situationer, hvor pensionisten mener, at oplysningerne i Indkomstregistret er forkerte. Såfremt oplysningerne ændres vil pensionisten kunne søge om genoptagelse af sin sag om beregning af pension.

Meddelelse om pension

Det fremgår af høringen, at pligten for myndighederne til at sende meddelelse om muligheden for at ansøge om folkepension skal afskaffes. Ophævelsen af pligten til at sende meddelelse forekommer umiddelbart som en administrativ lettelse og i tråd med, at borgere også på andre områder som udgangspunkt selv må orientere sig om muligheden for at søge om og modtage konkrete ydelser.

Det bemærkes, at den almindelige vejledningspligt, der følger af forvaltningslovens § 7 fortsat gælder således, at myndighederne i konkrete situationer fortsat kan være forpligtet til at vejlede om muligheden for at ansøge om folkepension og om konsekvenserne af at undlade at ansøge.

Forvaltningsloven, lov nr. 571 af 19. december 1985 som senest er offentliggjort ved lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 § 7, stk. 1 har følgende ordlyd:

“En forvaltningsmyndighed skal i fornødent omfang yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde.”

For Udbetaling Danmark, der en offentligt reguleret selvejende institution omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven, gælder dette formentlig alene på Udbetaling Danmarks eget sagsområde således, at Udbetaling Danmark kan være forpligtet til at vejlede en borger, der modtager for eksempel boligstøtte om muligheden for at søge om folkepension.

Udbetaling Danmark skal efter Udbetaling Danmarks loven § 2, stk. 2 henvise en borger, der har behov for mere helhedsorienteret vejledning efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), lov nr. 453 af 10. juni 1997 senest offentliggjort ved lovbekendtgørelse nr. 1453 af 23. november 2016 § 5 til kommunen.

Retssikkerhedslovens § 5 har følgende ordlyd:

“Kommunalbestyrelsen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning. Kommunalbestyrelsen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.”

For statslige myndigheder på det sociale område – herunder Ankestyrelsen - og kommunerne gælder retssikkerhedslovens § 5 fortsat således, at der på den baggrund kan bestå en pligt til at yde vejledning om muligheden for at søge folkepension desuagtet, at meddelelsespligten afskaffes.

§ 42 om god/ond tro

Det fremgår af høringen, at det blandt andet er formålet med lovændringen at præcisere, at bestemmelsen i pensionslovens § 42 ikke finder anvendelse i tilfælde af omregning af pensionen i løbet af året eller efterregulering af pensionen for det foregående år.

Lov om social pension § 42 har følgende ordlyd:

”Hvis en pensionist har tilsidesat sin oplysningspligt efter § 41 eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget pension, skal pensionisten eller dennes dødsbo tilbagebetale det beløb, der er modtaget med urette.”

Ændringen skal ske ved, at der indføres en stk. 2 i bestemmelsen, hvoraf det fremgår, at § 42 ikke finder anvendelse ved omregning i løbet af kalenderåret og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det foregående kalenderår.

På trods heraf fremgår det af høringens afsnit 2.3.2, at:

Hvis Udbetaling Danmarks afgørelse om omregning pensionen på grund af en fejl, der ikke kan lægges borgeren til last først træffes en betydelig tid efter at have modtaget oplysninger om de ændrede forhold, fx mere end en måned efter, bør dette ikke være til ugunst for pensionisten, fx ved, at pensionen i den resterende del af kalenderåret bliver mindre, end hvis Udbetaling Danmark havde omregnet pensionen inden fx en måned efter at have modtaget oplysninger om ændrede indtægts- og personlige forhold. Tilsvarende bør pensionisten heller ikke blive stillet over for et større efterbetalingskrav ved den årlige efterregulering af pensionen end, hvis Udbetaling Danmark havde omregnet pensionen inden for fx en måned efter have modtaget oplysninger om ændrede indtægts- og personlige forhold.

Det forekommer, at ond tros vurderingen herved genindføres. Herved bliver den reelle effekt af lovændringen, at pensionister i god tro alene kan komme til at tilbagebetale en måned mere end tilfældet ville være, hvis man bibeholdt de nuværende regler.

Lovændringen giver endvidere anledning til en væsentlig usikkerhed ved administrationen af bestemmelserne, idet det vil være vanskeligt i praksis at afgøre, om det er lovens ordlyd – nemlig at ond tros vurderingen ikke skal foretages i tilfælde af omregning og efterregulering, eller den ovennævnte passage i lovforarbejderne, der skal anvendes.

Afsnittet synes i øvrigt at fastsætte en retstilstand, der er i overensstemmelse med Ankestyrelsens nuværende praksis. Vi må på baggrund af høringens formulering om, at det ”har vist sig, at der er usikkerhed med hensyn til, om de gældende bestemmelser i § 42 ... finder anvendelse” ellers netop forstå det således, at det er Ankestyrelsens praksis, der har givet anledning til forslaget til forslaget til lovændringen. Vi bemærker i den forbindelse, at hvis formålet med

lovændringen har været at gøre op med Ankestyrelsens praksis, vil det være vanskeligt, når der fortsat i lovbemærkningerne lægges op til, at myndighederne skal vurdere god/ond tro.

Hvis det forudsættes, at der skal gøres op med den nuværende praksis således, at der ikke skal foretages en ondtrøsvurdering i tilfælde af omregning og efterregulering er det vanskeligt at se, hvornår § 42 vil finde anvendelse i praksis ud over de – forholdsvis almindelige – situationer, hvor et tilbagebetalingskrav vedrører en periode, der ligger før det sidste kalenderår. Det er typisk i de såkaldte "kontROLSager", hvor det på den ene eller den anden måde er kommet frem, at borgerens personlige forhold ikke længere berettiger til enlig tillæg. I disse situationer kan det være vanskeligt at begrunde, at borgeren skal tilbagebetale for det indeværende år og året før på objektive grundlag, og at der så alligevel skal foretages en ondtrøsvurdering for perioden før sidste kalenderår.

Det er endvidere uklart, hvad der kommer til at gælde i andre situationer, end de, der er nævnt i bemærkningerne, hvor Udbetaling Danmark har begået fejl.

Som eksempel på situationer, hvor det kan være vanskeligt at afgøre, hvad der gælder, kan vi nævne nogle eksempler:

Sag 1 – om samliv:

Sagen vedrører en pensionist, som – tilbage i april 2014 – gav en række oplysninger som indikerede, at han ikke havde ret til enligydelse og ikke havde haft det i en længere periode. Kommunen sendte telefonnotatet til Udbetaling Danmark nogle dage efter. Cirka et år efter – i marts 2015 – bliver pensionisten kaldt til samtale i kommunen. Pensionisten oplyser igen om sin relation til den tidligere ægtefælle, at han blandt andet, bor hos hende 5 dage om ugen.

Først i januar 2016 traf Udbetaling Danmark afgørelse på baggrund af oplysningerne fra april 2014 og marts 2015.

Pensionisten skrev i sin klage, at han var flyttet fra den tidligere ægtefælle. Udbetaling Danmark undersøgte ikke, hvornår pensionisten var flyttet inden for de foregående 9 måneder siden samtalen med kommunen, men fastholdt stoppet af enligydelse og afgørelsen om omregning/efterregulering fra tidspunktet, hvor de nye regler trådte i kraft.

I genvurderingen står der: "For at Udbetaling Danmark kan kræve en ydelse tilbagebetalt, er det en forudsætning, at ydelsen er modtaget med urette og mod bedre vidende. Ved vurderingen af din sag findes det ikke tilstrækkeligt sandsynliggjort, at du har modtaget ydelserne mod bedre vidende. Vi finder derfor ikke, at der er grundlag for at kræve tilbagebetaling af pensionstillæg som enlig i perioden før den 1.1.2015."

Udbetaling Danmark har således vurderet, at pensionisten har været i god tro, og kræver alene tilbagebetaling ud fra en objektiv vurdering på baggrund af nye regler.

Sag 2 – om samliv

Sagen vedrører en pensionist, der blev skilt og flyttede sin adresse over til en ven den 7. august 2015. Det fremgik af et journalnotat, at der blev sendt en partshøring til pensionisten men, at pensionisten ikke svarede på den. Alligevel brugte Udbetaling Danmark ikke formodningsreglen fælles adresse, men blev ved at udbetale enlig-ydelser til pensionisten.

Først i april 2016 traf Udbetaling Danmark afgørelse om samliv og omregnede pensionen og varslede efterregulering. Pensionisten skrev i sin klage, at han ikke havde fælles husførelse med samboen. Dette tog Udbetaling Danmark ikke hensyn til i genvurderingen, men fastholdt afgørelsen.

Selv om Udbetaling Danmark havde begået fejl i forbindelse med bevillingen, skete der omregning og efterregulering med henvisning til, at borger ikke havde medvirket til sagens oplysning.

Sag 3 - om udlandsophold

Sagen vedrørte en pensionist, der tog på udlandsophold, fordi han var kræftsyg og skulle behandles i USA.

Ligesom i sag 1 skrev Udbetaling Danmark, at der ikke kunne kræves tilbagebetaling fra perioden før de nye regler trådte i kraft, fordi pensionisten ikke havde modtaget ydelserne mod bedre vidende.

Følgende fremgik af genvurderingen: "For at Udbetaling Danmark kan kræve en ydelse tilbagebetalt, er det en forudsætning, at ydelsen er modtaget med urette og mod bedre vidende. Ved vurderingen af din klients sag findes det ikke dokumenteret, at han har modtaget fyldestgørende

vejledning om reglerne for medtagelse af sin pension til udlandet. Vi finder det derfor ikke tilstrækkeligt sandsynliggjort, at han har modtaget ydelsen mod bedre vidende. Betingelserne for at kræve pensionen tilbagebetalt er derfor ikke opfyldt.”

Udbetaling Danmark fastholdt, at der skulle ske omregning og efterregulerede fra den 1. januar 2015.

Ligeledes fremgår det ikke klart af forarbejderne om, om lovgiver har gjort sig det klart, at der vil være tale om fravigelse af de principper, der almindeligvis gælder ved tilbagesøgning af et beløb erlagt i en urigtig formodning om skyld – principper om *condictio indebiti*. Efter principperne om *condictio indebiti* tillægges det både væsentlig vægt, når tilbagesøgning afskæres, om der er tale om en forsørgelsesydelse, og om modtageren af ydelsen har været i god tro om sin berettigelse til ydelsen – om end god tro dog ikke altid i sig selv er tilstrækkeligt til at tilbagesøgning afskæres, se til eksempel Højesterets dom af 25. april 2012. Det fremgår heller ikke klart, om lovgiver er opmærksom på konsekvenserne af, at princippet fraviges.

Det bemærkes, at tilbagebetalingsbestemmelser i sociallovgivningen som absolut udgangspunkt forudsætter, at myndigheden kan godtgøre, at modtageren 1. uberettiget og 2. mod bedre vidende har modtaget en ydelse helt i overensstemmelse med de principper, der følger af den almindelige obligationsret. Der er så meget desto stærkere hensyn til at opretholde disse inden for sociallovgivningen, som der er inden for den almindelige formueret.

Der er tale om grundlæggende retsprincipper, der beror på en meget lang retspraksis og som er indarbejdet i en række skrevne retskilder se til eksempel Moderniseringsstyrelsens Personaleadministrative Vejledning (PAV), kapitel 36. Det fremgår i øvrigt heraf, at ukendskab til komplicerede regler eller regler, der ikke kan anses for alment kendte i vidt omfang anses for undskyldeligt, mens det forhold, at der er tale om en enkel, alment kendt regel, taler for at kræve tilbagebetaling. Vi bemærker i den forbindelse, at særligt vurderingen af reglerne om enlige, er komplicerede og beror på en række forskellige forhold, som pensionisten ikke uden videre kan antages at have kendskab til. Det fremgår således også af PAV, at hvis en fejludbetaling skyldes, at myndigheden har misforstået reglerne, kan det dog vanskeligt hævdes, at modtageren burde have vidst bedre.

Ændringen vil således medføre, at pensionslovens tilbagesøgningsbestemmelser vil skille sig fundamentalt ud i dansk ret.

Det har i den nuværende retstilstand været en forudsætning - for at tillægge manglende overholdelse af oplysningspligten virkning - at borgeren er blevet grundigt vejledt om, hvilke forhold der skal gives oplysning om og har fået indskærpet oplysningspligtens betydning. Det er uklart om lovændringen medfører en ændring således, at vejledningspligten også afskaffes på området for omregning og efterregulering af pension. Hvis det er tilfældet vil det kunne medføre, at en borger mister retten til en allerede oppebåret forsørgelsesydelse på et grundlag, som borgeren ikke har modtaget vejledning om eller i øvrigt er bekendt med.

Det medfører, at borgeren – i strid med almindelige forvaltningsretlige principper – kommer til at bære risikoen for myndighedens fejl, selv om afgørelsens ugyldighed almindeligvis vil være konsekvensen af (væsentlige) fejl ved sagsbehandlingen.

Hvis det er meningen, at princippet skal fraviges, vil det under alle omstændigheder være ønskeligt - og bedst stemmende med justitsministeriets vejledning (nedenfor) - at der var en mere udførlig begrundelse for behovet for fravigelsen af et grundlæggende tværgående princip og samtidig en stillingtagen til betydningen heraf for borgerne fremadrettet. Det vil sige en beskrivelse af forskellen fra den hidtidige retsstilling og efter indførelsen af bestemmelsen. Eksempelvis, om borgerne om 10 år vil kunne blive mødt med store tilbagebetalingskrav, som de ikke hidtil ville have været mødt med.

1.11 Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet- vejledning nr. 9801 af 3. juni 2005 - pkt. 4.3.6 – om særloves forhold til centrale tværgående love og retsgrundsætninger

"4.3.6. Forholdet til centrale tværgående love og retsgrundsætninger. Visse love har en generel og tværgående karakter. Offentlighedsloven gælder f.eks. for al virksomhed i den offentlige forvaltning, og forvaltningslovens centrale bestemmelser om partsbeføjelser gælder for alle afgørelsessager i forvaltningen. Straffelovens almindelige del finder anvendelse også på overtrædelser af særlovgivningen. Det samme gælder retsplejelovens regler om efterforskning af strafbare forhold mv. Heri ligger, at de nævnte regelsæt fra lovgivningsmagtens side er udtryk for generelle principper og afvejninger. Lovene bygger på indgående forarbejder og er i vidt omfang indarbejdet i myndighedernes praksis og

befolkningens retsbevidsthed.

Der må derfor i almindelighed udvises tilbageholdenhed med på særlige områder at fravige disse love.

Erfaringen synes at vise, at der sjældent er væsentlige reelle behov for sådanne fravigelser, og at rækkevidden heraf ofte ikke lader sig overskue i tilstrækkelig grad. Hertil kommer, at der i givet fald let rejser sig spørgsmål om at undergive også andre retsområder den samme – eller måske en helt anden – specialregulering. Virkningen heraf vil på længere sigt kunne være, at f.eks. spørgsmålet om offentlighed i forvaltningen ikke – som tilsigtet ved offentlighedsloven – er undergivet en ensartet regulering, men opløst i enkeltregler uden indbyrdes sammenhæng.

Dette udelukker selvsagt ikke, at der på konkrete områder kan være et væsentligt behov for specialregulering af de nævnte spørgsmål. I sådanne tilfælde må der imidlertid stilles krav om en udførlig begrundelse i lovforslagets bemærkninger, jf. herom pkt. 2.3.5.c ovenfor.

Det anførte tager sigte på fravigelser af generelle lovbestemte ordninger. Tilsvarende spørgsmål kan efter omstændighederne opstå, hvor der er tale om fravigelser fra almindelige uskrevne retsprincipper. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor der opstår spørgsmål om at fastsætte særregler om forvaltningens pligt til sagsoplysning eller om at fravige almindelige formueretlige grundsætninger.”

Venlig hilsen

Ankestyrelsen

Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering
Att. Torben Hede tsh@star.dk
Elisabeth Pilegaard epi@star.dk
og
Torben Hede tsh@star.dk

Supplerende høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension (Ændrede regler om meddelelse om ret til folkepension, opsat pension m.v.) – J.nr. 16/09431

20. december 2016

J.nr.
Cpr.nr.

Ankestyrelsen har den 12. december besvaret høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om social pension fra Styrelsen for Arbejdsmarked og rekruttering.

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Vi har efterfølgende den 16. december 2016 modtaget et revideret udkast, hvori der er foretaget ændringer i forbindelse med krav om tilbagebetaling ved omregning af pension pga. personlige forhold.

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

Det fremgår af den fornyede høring af 16. december 2016, at lovforslaget ændres som følger:

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

”Vi har besluttet at ændre lovforslaget således, at krav om tilbagebetaling i forbindelse med omregning af pension pga. personlige forhold kræver en ond/god tro vurdering. Det betyder, at ved en ændring af de personlige forhold omregnes pensionen med tilbagevirkende kraft fra ændringstidspunktet til kalenderårets udgang, dog tidligst fra det tidspunkt, hvor pensionisten uberettiget har modtaget pension, jf. § 42, stk. 1. I UDK's system registreres kun en dato, nemlig den dato som pensionen omregnes med virkning fra.

Lovteksten ændres således i forhold til høringsudgaven (jf. kursiv):

I § 42 indsættes som stk. 2:

”Stk. 2. Ved omregning i løbet af kalenderåret, jf. § 39, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår, jf. § 39 b, finder stk. 1 ikke anvendelse *med mindre deres der tale om omregning og efterregulering på grund af ændringer af personlige forhold, jf § 39, stk. 2., nr. 2.*”

§ 39, stk. 2, nr. 2, formuleres sådan:

§ 39. Pensionen fastsættes hver 1. januar på grundlag af indtægten opgjort efter §§ 27, 29 og 32 a.

Stk. 2. Pensionen i kalenderåret omregnes i løbet af året, hvis

- 1) det månedligt opgjorte indtægtsgrundlag afviger fra det hidtil anvendte indtægtsgrundlag og en beregning på grundlag af det opgjorte indtægtsgrundlag fører til en ændring af pensionens størrelse eller
- 2) der sker en ændring af de personlige forhold, som har betydning for pensionens størrelse, eller
- 3) pensionistens ægtefælle eller samlever dør.

Stk. 3. Omregning efter stk. 2, nr. 1, sker med virkning for hele opgørelsesperioden. Helbredstillæg omregnes dog kun med virkning fra den 1. i førstkommende måned, hvor pensionen i øvrigt beregnes på grundlag af det nye indtægtsgrundlag.

Stk. 4. Omregning efter stk. 2, nr. 2, sker med virkning fra den 1. i måneden efter de ændrede forhold *dog tidligst fra det tidspunkt, hvor pensionisten uberettiget har modtaget pension, jf. § 42, stk. 1*

Stk. 5. ...

I bemærkningerne til lovforslaget sletter vi afsnit 2. 3.2. (" Ved målsætningen ... personlige forhold.") om, at det ikke bør være til ugunst for pensionisten, hvis Udbetaling Danmarks afgørelse om omregning af pensionen på grund af en fejl, der ikke kan lægges borgeren til last, først træffes betydelig tid efter at have modtaget oplysninger om de ændrede forhold, fx mere end en måned efter. Vi slettere også det sidste afsnit i de specielle bemærkninger til nr. 7-9 om at fravige den skattemåned: "Der vil dog kunne opstå situationer ... for pensionsberegningen"."

Det er Ankestyrelsens vurdering, at ændringerne imødekommer vores bemærkninger i høringsvaret af 12. december 2016.

Vi bemærker i øvrigt, at det er vores opfattelse, at der i forhold til tilbagesøgningsreglerne (principperne om *condictio indebiti*) er forskel på de situationer, hvor et omregnings- eller efterreguleringskrav er baseret på ændringer i indtægtsforhold og de situationer, hvor det er baseret på ændringer i borgerens personlige forhold. Det hensyn som principperne om *condictio indebiti* tilgodeser er, at en ydelsesmodtager uden nogen egen skyld ikke skal stilles over for et urimeligt byrdefuldt tilbagebetalingskrav, der er opstået som følge af en fejl hos den myndighed, der har udbetalt ydelsen.

Vores hørings svar fra den 12. december 2016 var baseret på, at omregning eller efterregulering, på baggrund af de personlige forhold hos pensionister, uden en vurdering, som den, der efter de gældende regler i pensionslovens § 42 skal foretages, er i strid med almindelige retsprincipper om tilbagesøgning.

Dette gør sig ikke i samme omfang gældende for tilbagebetaling af for meget udbetalt pension baseret på en ændring i indtægtsgrundlaget. Det skyldes, at pensionsmodtageren som absolut udgangspunkt må antages at være bekendt med, hvilke indkomster pensionsmodtageren har.

Efter Ankestyrelsens vurdering kræver det således ikke særlig vejledning – på samme måde som tilfældet kan være med de personlige forhold – for en pensionsmodtager at være klar over, at der skal gives oplysninger til Udbetaling Danmark. Oplysninger om enhver indkomst er relevante. Det er dog klart, at der både i forbindelse med opstart af pension og med de enkelte pensionsmeddelelser skal ydes vejledning om, at enhver indtægt eller formue kan have betydning for pensionsberegning henholdsvis ældrecheck, og at pensionsberegningen først er endelig ved efterreguleringen.

Det forekommer at være ideen med kalenderårsmodellen – som yderligere præciseret ved det foreliggende lovforslag – at pensionssystemet skal opbygges på samme vis som skattesystemet således, at det er borgeren, der er ansvarlig for, at myndigheden er i besiddelse af de korrekte oplysninger. Det kunne være formålstjenligt at præcisere dette i bemærkningerne.

Det forudsætter tillige, at det, på samme måde som i skattesystemet, fremgår klart for borgeren, at enhver indtægt eller formue skal oplyses til myndigheden – i dette tilfælde Udbetaling Danmark. Selv om der forløber en periode fra Udbetaling Danmark modtager oplysningen og indtil oplysningen anvendes, vil borgeren på baggrund af den modtagne vejledning være klar over, at en ekstra indtægt eller formuetilførsel kan have betydning for pensionsberegningen.

Det afgørende er, at kravet ikke rettes uden, at der har været tale om en indtægtsforøgelse. Uagtet, at der ikke direkte er tale om en ydelse, der skal dække samme formål, kan man betragte det lidt på samme vis som principperne om dobbeltforsørgelse; Pensionsmodtageren er – eller bør i hvert fald være – klar over, på tidspunktet, hvor pensionsmodtageren modtager den ekstra ydelse, at den kan have betydning for størrelsen af den samlede pensionsudbetaling i løbet af året. Dette gør sig gældende,

når en pensionsudbetaling modtages, og pensionsmodtager er klar over, at den kan kræves tilbagebetalt, hvis pensionsmodtageren får en indtægt ud over den, der er forudsat i pensionsmeddelelsen.

Vi bemærker i øvrigt, som nævnt i vores tidligere høringssvar, at det følger af Højesterets praksis, at det forhold, at en ydelsesmodtager er i god tro ikke i sig selv udelukker, at der kan være grundlag for tilbagebetaling.

Vi har forstået det således, at de almindelige tilbagebetalingsregler gælder for perioden, når efterreguleringen er foretaget, ligesom de almindelige principper om risikoen for myndighedsfejl gælder, hvis der er afgivet korrekte oplysninger rettidigt til Udbetaling Danmark, og oplysningerne ikke anvendes korrekt. Sidstnævnte kan for eksempel være tilfældet, hvis der i Udbetaling Danmark er sket en beregningsfejl.

Venlig hilsen

Ankestyrelsen

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
epi@star.dk
tsh@star.dk

VI HJÆLPER HINANDEN

København N, den 7. december 2016

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension (Ændrede regler om meddelelse om ret til Folkepension, opsat pension m. v.)

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har i skrivelse af 25. november 2016 anmodet om eventuelle kommentarer til ovenstående forslag til lovændring.

I lovforslaget foreslås det, at man ophører med at sende meddelelse om ret til folkepension i rimelig tid inden den pågældende når pensionsalderen. Der kan være argumenter for at ophøre med en sådan meddelelse til danskere, der bor i udlandet; men Danske Seniorer stiller sig fuldstændig uforstående over for forslaget om at ophøre med at sende meddelelse til kommende folkepensionister, der bor i Danmark.

Det oplyses i høringsmaterialet, at besparelsen forventes at blive 1,3 mio. kr. i 2020 og mindre i årene 2017-19. En væsentlig del af besparelsen vedrører formentlig meddelelse til danskere i udlandet. Tilbage bliver en besparelse vedr. personer bosat i Danmark, der er så lille, at den er fuldstændig uden betydning. Til gengæld vil der være nogle særdeles uheldige konsekvenser af en minimal besparelse.

Såfremt folkepensionsalderen lå fast, kunne man måske forsvare at undlade at udsende meddelelse, men i de kommende år, vil der ske en gradvis forhøjelse af folkepensionsalderen, hvorfor der vil være en vis forvirring om, hvornår man er berettiget til pensionen. I den situation er det uforståeligt, at man vil ophøre med at sende meddelelse.

Sammen med meddelelsen om mulighed for folkepension sendes også oplysning om reglerne for opsat pension. Det er vigtigt for en borger at have et godt grundlag for at træffe beslutning om man skal søge folkepension så tidligt som muligt eller fortsætte med at arbejde, mod til gengæld at få en højere pension på et senere tidspunkt. Det er faktisk også af nationaløkonomisk betydning, at så mange som muligt fortsætter med at arbejde ud over folkepensionsalderen og interessen for at fortsætte fremmes jo nok af kendskab til reglerne.

Danske Seniorer skal stærkt opfordre til, at forslaget, om at undlade at udsende meddelelse om ret til folkepension til personer bosat i Danmark, trækkes tilbage. Besparelsen er fuldstændig uden betydning; men forslaget kan medføre tab af pension for en række personer i en periode – og det vil typisk være de personer, der er dårligst orienterede om deres rettigheder og som måske har særligt behov for pensionen. Forslaget kan også have negative økonomiske konsekvenser ved at færre udsætter pensionen, fordi de ikke orienteres om reglerne.

DANSKE SENIORER

Griffenfeldsgade 58
2200 København N
Tlf.: 3537 2422
Fax: 3535 2880
CVR: 10 78 87 14

Arbejdernes Landsbank
Kontonr.: 5301 0273256

info@danske-seniorer.dk
www.danske-seniorer.dk

Kontoret i Sdr. Omme:
Stadion Allé 11
7260 Sdr. Omme
Tlf.: 7534 1217
anj@danske-seniorer.dk

Det foreslås i lovforslaget, at man kan nøjes med at anmode om opsat pension, når man rent faktisk ønsker at overgå til folkepension, og at den opsatte pension kan ydes med tilbagevirkende kraft til de folkepensionister, der har opfyldt beskæftigelseskravet. Dette er et udmærket forslag. Hvis det bliver lov er det vigtigt, at personer med ret til folkepension, kender disse forbedrede regler og dermed endnu et argument for at udsende meddelelse om folkepension og oplysning om mulighederne for opsat pension som hidtil.

Med venlig hilsen

Jørgen Fischer
Landsformand

John Lagoni
Direktør

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

epi@star.dk & tsh@star.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 06 december 2016

Sag 16-2016-00790 – Dok. 279541/lms_dh

Høringssvar fra Danske Handicaporganisationer (DH) over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension (Ændrede regler om meddelelse om ret til folkepension, opsat pension m.v.)

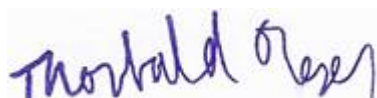
Generelle bemærkninger

Danske Handicaporganisationer ønsker at fastholde pligten til at sende meddelelse om ret til folkepension i rimelig tid, inden personen når pensionsalderen.

DH anser det ikke for rimeligt, at den nuværende uklarhed om hvem, der skal have meddelelse om ret til folkepension ved fast bopæl i udlandet, skal betyde forringelser for alle. Ikke alle mennesker med handicap er i stand til at udnytte de anviste muligheder, der findes i dag for at søge og få informationer via internettet. En del mennesker med handicap vil derfor med den foreslåede forringelse være afskåret fra at kunne ansøge folkepension rettidigt.

Såfremt forslaget gennemføres, stiller DH sig positive overfor muligheden for at ansøge om folkepension med tilbagevirkende kraft.

Venlig hilsen

Thorkild Olesen

formand

Att: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Vordingborg
12. december 2016

Høringsvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension (Ændrede regler om meddelelse om ret til folkepension, opsat pension m.v.).

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) har gennemgået lovforslaget.

Det er betænkeligt, at pligten til at sende meddelelse om ret til folkepension afskaffes, da forslaget vil indebære, at nogle borgere vil miste indtægt. Foreningen mener ikke, at det er rimeligt at argumentere med, at myndighederne i øvrigt ikke af egen drift skal gøre den enkelte borger opmærksom på muligheden for at modtage konkrete offentlige sociale ydelser.

Folkepension adskiller sig fra øvrige behovs- og trangsbestemte ydelser, idet der i højere grad er tale om, at borgeren har et egentligt retskrav på ydelsen. Dette indebærer, at nogle borgere tror, at udbetaling af folkepension sker automatisk, og hertil kommer, at vi stadig har en generation af borgere, som digitaliseringen ikke er nået til.

Foreningen mener, at der fortsat som minimum bør udsendes meddelelse til den gruppe af borgere, der er undtaget for digital post, da denne gruppe må antages at have de dårligste muligheder for at søge information ad andre kanaler.

Med venlig hilsen

Helle Linnet
Landsformand

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S

Att.:
Elisabeth Pilegaard, epi@star.dk
Torben Hede, tsh@star.dk

KL's høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension (Ændrede regler om meddelelse om ret til folkepension, opsat pension m.v.)

Dato: 12. december 2016

Sags ID: SAG-2016-06675
Dok. ID: 2283234

E-mail: PRK@kl.dk
Direkte: 3370 3156

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

Socialpolitiske konsekvenser

Der er en socialpolitisk konsekvens af afskaffelse af orienteringsbreve om ret til pension. Når borgerne ikke informeres om deres rettigheder er der særligt en mindre andel af de kommende pensionister, de borgere som kan karakteriseres som en "svag befolkningsgruppe", der kan komme i klemme og stå uden underhold i en periode. Samtidig med at det vi medføre nogle afledte ansøgninger om enkelt tilskud til økonomisk underhold i kommunerne.

Økonomiske og administrative konsekvenser

KL tager forbehold for de samlede økonomiske konsekvenser af lovforslaget og senere politisk behandling, herunder de administrative merudgifter der måtte være forbundet med lovændringen udover det, der allerede er nævnt i lovforslaget.

Med venlig hilsen

Tina Wahl
Kontorchef, Center for Social og Sundhed

Rønne d. 12-12-2016

Hørings svar til:

Lov om ændring af lov om social pension.

Landsforeningen for Førtidspensionister, mener ikke man skal fjerne Udbetaling Danmarks eksisterende krav til at meddele borgerne om at de overgår til folkepension, da vi ikke mener det er en forbedring for borgerne.

At der skulle være en besparelse ved at kommende folkepensionister ikke længere får besked om overgang til folkepension, kan vi ikke se, da der efter vores mening i stedet vil blive et meget større antal henvendelser til UD.

UD har alle relevante oplysninger DIGITALT om den enkelte borger, så hvor store omkostninger er der i virkeligheden tale om i forhold til alle dem som ikke af en eller anden grund ikke selv formår at overholde en ny regel om selv at skulle søge folkepension.

Vi mener det vil være en forenkling at udsende brev fra UD i passende tid inden overgang til folkepension, med en oplysning om overgangen og oplysning om reglerne for opsat pension.

Venlig hilsen

Landsforeningen for Førtidspensionister
v/ Carl-Erik Nielsen, landsformand
Stengade 8
3700 Rønne
+4521723006
carle@nielsen.tdcadsl.dk
www.foertidspensionist.dk

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att.: Elisabeth Pilegaard og Torben Hede

Landgreven 4
1301 København K

Tlf. 33 92 84 00

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Høring lov om ændring af lov om social pension

5. december 2016

Rigsrevisionen modtog den 25. november 2016 høring over lov om ændring af lov om social pension. Vi har gennemgået udkastet for bestemmelser om statslig økonomistyring, regnskab og revision og har ikke bemærkninger hertil.

1. kontor

J.nr.: 8074

Med venlig hilsen

Jacob Egelund Jensen
Fuldmægtig

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S

Sendt til:

epi@star.dk; tsh@star.dk

12. december 2016
Ref.nr. UDK-01-01-5:

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension (Ændrede regler om meddelelse om ret til folkepension, opsat pension m.v.)

Ved e-mail af 25. november 2016 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet om Udbetaling Danmarks eventuelle bemærkninger til ovenstående lovforslag. Udbetaling Danmark har følgende bemærkninger:

1. Afskaffelse af meddelelse om ret til folkepension og administrative konsekvenser

Udbetaling Danmark har noteret sig forslaget om at afskaffe pligten til at sende meddelelser med orientering til borgerne om, at de har mulighed for at søge om folkepension. Det er Udbetaling Danmarks erfaring, at en del borgere ikke forventer, at de skal søge om folkepension, men at udbetalingen af folkepension sker, uden at de foretager sig noget.

Nedenfor er en vurdering af de administrative konsekvenser. Det skal understreges, at vurderingerne er skønsmæssigt vurderet ud fra erfaringer på andre områder, hvor den administrative praksis ændres.

Hvis borgerne ikke sendes et orienteringsbrev, må det forventes, at en del borgere ikke får søgt inden det tidspunkt, hvor de når folkepensionsalderen. I 2017 forventer Udbetaling Danmark, at ca. 15 pct. af de borgere, der kan søge om folkepension, søger efter de har opnået folkepensionsalderen. Andelen forventes at falde til 10 pct. fra 2019 og frem. Cirka halvdelen af disse borgere forventes at rette henvendelse til Udbetaling Danmark. Hvis borger søger senest d. 10. i anden måned efter opnåelse af pensionsalderen, har borgeren ret til udbetaling af pension med tilbagevirkende kraft. Den nye bestemmelse om ret til pension med tilbagevirkende kraft vil medføre begrænset meradministration.

Det forventes, at ca. halvdelen af de 15 pct., der søger om pension, efter de har nået folkepensionsalderen, først vil gøre det, når de opdager, at de ikke har fået udbetalt pension. De har herefter ca. 10 dage til at søge om pension med tilbagevirkende kraft. Det forventes, at omkring 3-4 pct. af det samlede antal pensionister ikke får søgt om pension inden for de 10 dage. De vil efter forslaget miste retten til udbetaling med tilbagevirkende kraft. Denne andel forventes reduceret i løbet af et par år.

Der vil således være borgere, som søger i sidste øjeblik inden den 10. i den anden måned efter, de har opnået folkepensionsalderen. Det betyder, at Udbetaling Danmark i et mindre antal sager tidsmæssigt kan få en udfordring med at behandle sagerne, så borgerne får deres pension inden månedens udgang. Det vil være i sager, hvor der fx mangler oplysninger for at kunne afgøre retten til og størrelsen af pensi-

onen, herunder særlig brøkpensionens størrelse. I dag søger mange borgere på det tidspunkt, hvor de modtager orienteringsmeddelelsen; det vil sige 2-3 måneder før pensionsalder, hvilket giver mulighed for at nå at oplyse sagen.

Det må forventes, at en andel af de borgere, der søger efter opnået pensionsalder, vil anmode om acontoubetaling på grund af manglende forsørgelsesgrundlag. Tilsvarende kan kommunerne blive mødt af borgere, som søger om økonomisk hjælp. Det kan medføre, at der opstår tilbagebetalingskrav, hvis borgeren har fået økonomisk hjælp fra kommunen, der dækker en periode, hvor pensionen er blevet tilkendt med tilbagevirkende kraft.

Ca. 30 pct. af de pensionister, som vil få pension med tilbagevirkende kraft, vil have ret til boligydelse med tilbagevirkende kraft (ca. 30 pct. af pensionisterne modtager i dag boligydelse). Dette vil betyde et begrænset merarbejde i henholdsvis Pensions- og Boligstøtteafdelingerne hos Udbetaling Danmark.

Der må endvidere forventes et stigende antal klagesager fra borgere, som enten ikke får folkepension til tiden, eller som ikke kan få folkepension med tilbagevirkende kraft fra folkepensionsalderen. Udbetaling Danmark anerkender de i lovforslaget nævnte administrative konsekvenser for kommunerne, men mener derudover, at der vil være yderligere administrative omkostninger vedrørende henvendelser og klager fra borgere, der søger efter opnåelse af folkepensionsalder

På baggrund af erfaringer om klagesager på pensionsområdet i dag vurderes det, at en relativ stor andel af de pensionister, der ikke får søgt inden for fristen, vil klage med henblik på at få udbetalt pensionen med tilbagevirkende kraft. Antallet af pensionister, der vil klage, forventes at være omkring 600 det første år faldende til godt 400 i 2019.

Oversigt over samlede konsekvenser af forslaget

Nedenfor i tabellen fremgår Udbetaling Danmarks vurdering af de samlede økonomiske og administrative konsekvenser som følge af lovforslaget. De tre første nævnte påvirkninger i tabellen nedenfor er identiske med lovforslagets afsnit 9 'Sammenfattende skema'. Ovennævnte beskrevne konsekvenser indgår i tabellen under overskriften 'Henvendelser og klager fra borgere der ansøger efter opnåelse af ret til pension'.

Tabel: Oversigt over konsekvenser

	2017	2018	2019	2020
Besparelser på international pension (jf. "9. Sammenfattende skema" i lovforslag)	0,5	0,9	1,1	1,3
Besparelser på national pension (jf. "9. Sammenfattende skema" i lovforslag)	0,1	0,2	0,2	0,2
Omkostninger som følge af henvendelser umiddelbart før pensionsalder (jf. "9. Sammenfattende skema" i lovforslag)	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Henvendelser og klager fra borgere der ansøger efter opnåelse af ret til pension (vurderet af Udbetaling Danmark)	-0,5	-0,8	-0,7	-0,7
Samlede besparelser	0,0	0,0	0,4	0,6

Note: Negativt fortegn indikerer en ekstra omkostning. Modsat indikerer en besparelse.

Det skal bemærkes, at Udbetaling Danmark i de økonomiske konsekvenser ikke har medtaget omkostninger til informationskampagner eller lignende aktiviteter, der kan medvirke til at informere borgerne om, at de selv skal sørge for at søge om folkepension, når de nærmer sig folkepensionsalderen. Såfremt ministeriet måtte ønske at afsætte midler til en sådan indsats, medvirker Udbetaling Danmark gerne til dette.

2. Udbetaling af folkepension med tilbagevirkende kraft

Udbetaling Danmark forstår lovforslaget således, at alle de ydelser, der knytter sig til folkepensionen,

skal udbetales med tilbagevirkende kraft, hvis folkepensionen udbetales med tilbagevirkende kraft efter den foreslåede § 33, stk. 1, 2. pkt. Det gælder også de pensionsydelse, som administreres af kommunerne.

Det bemærkes, at konsekvenserne af tilbagevirkende kraft er, at en borger, der får boligydelse, i stedet skal have boligsikring med tilbagevirkende kraft. Det betyder som nævnt ovenfor, at ydelsen skal omregnes.

3. Opsat pension

Forslaget om at ophæve orienteringspligten indebærer, at der ikke længere orienteres om mulighederne for at opsætte pensionen. Udbetaling Danmark har noteret sig, at der som noget nyt indføres mulighed for borgerne til at søge opsat pension med tilbagevirkende kraft, hvis beskæftigelseskravet er opfyldt. Dog vil de borgere, der benytter muligheden for at søge om opsat pension med tilbagevirkende kraft, ikke få mulighed for at få udbetalt engangsbetrag for de perioder, hvor beskæftigelseskravet ikke er opfyldt.

Det fremgår af § 15 g, at

'§ 15 g. Personer, der har arbejdet efter folkepensionsalderen og først ansøger om folkepension, når de ønsker at overgå til folkepension, kan samtidig med ansøgning om folkepension anmode Udbetaling Danmark om at få beregnet og udbetalt folkepension med en venteprocent for perioden fra den 1. i måneden efter at have nået folkepensionsalderen, hvis betingelserne i kapitel 1 for ret til folkepension var opfyldt i perioden. § 15 c, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse.'

Udbetaling Danmark forstår bestemmelsen således, at hvis borgeren søger om folkepension efter den 10. i den anden måned efter opnåelse af folkepensionsalderen, skal Udbetaling Danmark vejlede borgerne om mulighederne for at opsætte pensionen eller at få udbetaling med tilbagevirkende kraft. Borgeren vil herefter selv skulle træffe valg herom. Afsnittet om opsat pension kan med fordel suppleres med et eksempel. Det kan endvidere overvejes at udbyde rækkevidden af vejledningsforpligtelsen.

4. Præcisering af reglerne om periodisering af indtægtsgrundlaget ved beregning af social pension

Udbetaling Danmark er tilfreds med præciseringen af, at de enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget for social pension skal henføres til den måned og det år, som de skattemæssigt henføres til (skattemåned), og at Udbetaling Danmark skal lægge skattemyndighedernes afgørelse herom til grund, således som det kommer til udtryk i registreringen i indkomstregistret.

Udbetaling Danmark foreslår en præcisering på side 17 under bemærkningerne til nr. 7-9, 2. afsnit, om hvordan Udbetaling Danmark skal forholde sig, hvis dispositionsdatoen er den 31. december og skattemåned er januar. Umiddelbart er det Udbetaling Danmarks opfattelse, at det må bero skattemyndighedernes vurdering, om en indkomst er korrekt indberettet til indkomstregistret eller ej.

Retter borger henvendelse til Udbetaling Danmark og oplyser, at en indkomst ikke skal indgå i indkomstgrundlaget, fordi den skattemæssigt er forkert indberettet, er det Udbetaling Danmarks opfattelse, at borger vil skulle vejledes om at rette henvendelse til skattemyndighederne med henblik på en afklaring af,

om beskatningstidspunktet kan ændres. I det tilfælde, at beskatningstidspunktet rettes, vil Udbetaling Danmark skulle lægge sådanne nye oplysninger til grund.

Såfremt forslaget skal gælde den situation, at der i beregningsgrundlaget indgår indkomst, som fremgår af indkomstregisteret, men udbetales for flere måneder ad gangen, og indkomsten ikke er periodiseret på månedsbasis i indkomstregisteret, bør dette præciseres. Der henvises i den forbindelse til § 29, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 884 af 27. juni 2016 om dagtilbud, hvoraf det fremgår, at 'I de tilfælde, hvor der i husstandsindkomsten indgår indkomst, som fremgår af indkomstregisteret, men udbetales for flere måneder ad gangen, og indkomsten derfor ikke er periodiseret på månedsbasis i indkomstregisteret, kan kommunen fordele indkomsten på de enkelte måneder, som indkomsten faktisk vedrører'.

Der kan på tilsvarende vis med fordel fastsættes nærmere regler herom i bekendtgørelse nr. 1043 af 30. juni 2016 om social pension.

Udbetaling Danmark hæfter sig endvidere ved forslagets side 17, hvoraf det fremgår, at

'Der vil dog kunne opstå situationer, hvor oplysningerne fra indkomstregisteret, herunder skattemåned, er åbenbart mangelfulde eller fejlbehæftede, og i den situation vil Udbetaling Danmark kunne anmode borgeren om yderligere dokumentation med henblik på at fravige skattemåned og i stedet lægge udbetalingsmåned til grund for pensionsberegningen.'

Udbetaling Danmark foreslår afsnittet præciseret og suppleret med et eksempel, således at det fremstår tydeligt, hvornår en oplysning skal anses for at være åbenbart mangelfuld eller fejlbehæftet.

5. Præcisering af reglerne om omregning og efterregulering af social pension

Udbetaling Danmark har noteret sig præciseringen af, at pensionslovens § 42 ikke finder anvendelse ved omregning i løbet af kalenderåret, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det foregående år.

Det fremgår af lovforslagets side 11, at

'Hvis Udbetaling Danmarks afgørelse om omregning af pensionen på grund af en fejl, der ikke kan lægges borgeren til last, først træffes en betydelig tid efter at have modtaget oplysninger om de ændrede forhold, fx mere end en måned efter, bør dette ikke være til ugunst for pensionisten, fx ved at pensionen i den resterende del af kalenderåret bliver mindre, end hvis Udbetaling Danmark havde omregnet pensionen inden for fx en måned efter at have modtaget oplysninger om ændrede indtægts- og personlige forhold. Tilsvarende bør pensionisten heller ikke blive stillet over for et større efterbetalingskrav ved den årlige efterregulering af pensionen end hvis Udbetaling Danmark havde omregnet pensionen inden for fx en måned efter at have modtaget oplysninger om ændrede indtægts- og personlige forhold.'

Afsnittet kan forstås sådan, at hvis Udbetaling Danmark senere end en måned efter, at der er modtaget oplysning om en ændring, omregner pensionen, vil det altid skulle anses for at være en betydelig fejl. Afsnittet kan ligeledes opfattes sådan, at der indføres en sagsbehandlingsfrist for behandling af meddelelser om flytninger. Udbetaling Danmark foreslår, at månedsangivelsen fjernes og fx erstattes af 'rimelig tid', således at det beror på en konkret vurdering, hvilken betydning det får for omregningen.

Det fremgår ikke, hvilken – om nogen - betydning det skal have, hvis borger burde have indset, at det måtte bero på en fejl, at Udbetaling Danmark ikke har omregnet.

Det foreslås, at der fastsættes nærmere regler for, hvilke ændringer der udløser en ny opgørelsesperiode, herunder også en præcisering af, om omregning som følge af ændringer i personlige forhold både dækker ændringer i samliv og flytning til udlandet. Det bør endvidere afklares, om det udløser en ny opgørelsesperiode, når borger flytter til et land, hvor borger hverken kan få udbetalt folkepensionens grundbeløb eller pensionstillæg.

6. Ikrafttrædelse

Det fremgår af side 12, 2. afsnit, at

’De personer, der har modtaget meddelelse om ret til folkepension, herunder oplysning om muligheden for at opsætte pensionen efter de gældende regler, omfattes ikke af den foreslåede ordning i § 15 g.’

Udbetaling Danmark forstår forslaget sådan, at de personer, der efter de *gældende regler* har modtaget meddelelse om ret til folkepension, ikke omfattes af den foreslåede ordning i § 15 g.

Venlig hilsen

Carsten Bodal

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
epi@star.dk
tsh@star.dk

RÅDET FOR
SOCIALT
UDSATTE

12. december 2016

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension (Ændrede regler om meddelelse om ret til folkepension, opsat pension m.v.)

Rådet takker for høringen af 25. november.

Det er ikke Rådets opfattelse, at borgere i Danmark generelt er klar over, hvornår de er berettigede til folkepension. En undersøgelse foretaget af YouGov for AK-Samvirke i september 2016 viste, at hele 83 % af de adspurgte angav en forventet folkepensionsalder, der var lavere end den officielle prognose. Selv blandt de 51-60 årige var det 34 %, der forventede en lavere folkepensionsalder end den, der følger af de gældende regler. Der er altså en meget stor andel af danskerne, der ikke ved, hvornår de har ret til folkepension. Dette er ikke overraskende, idet det med de seneste års reformer er forskelligt fra årgang til årgang, hvornår man kan begynde at modtage folkepension.

Derfor kan Rådet ikke anbefale, at man ophører med den hidtil gældende praksis med at sende meddelelse om ret til folkepension netop på et tidspunkt, hvor der hersker stor usikkerhed om dette.

Man må gå ud fra, at mennesker, der lever en kaotisk tilværelse pga. hjemløshed, stofmisbrug eller andre sociale problemer i endnu mindre grad end resten af befolkningen holder sig orienteret om deres ret til diverse sociale ydelser på fx Borger.dk, hvorfor ændringen vil have større betydning for denne gruppe.

Særligt for personer, der modtager kontanthjælp, og som derfor ikke har formue, har det stor betydning, at der bliver ansøgt om folkepension rettidigt. Selvom der med det nye forslag gives en længere frist til at indgive ansøgning om folkepension, vil det give en periode uden indtægt, hvis en person, der modtager kontanthjælp, ikke får søgt folkepension rettidigt, og derfor får sin folkepension med tilbagevirkende kraft med en måneds forsinkelse.

Rådet mener, at det bør sikres, at personer, der modtager kontanthjælp, har et forsørgelsesgrundlag, når de overgår fra kontanthjælp til folkepension. Da det er kommunerne, der udbetaler kontanthjælp og Udbetaling Danmark, der udbetaler folkepension, er der en risiko for, at en kommune stopper udbetalingen af kontanthjælp, før Udbetaling Danmark har iværksat udbetaling af folkepension. Dette vil sætte de mennesker, der har allermindst økonomisk råderum, i en meget vanskelig situation. Rådet foreslår at indføre en ordning i lighed med den, der gælder for personer, der modtager førtidspension,

sådan at personer, der modtager kontanthjælp, automatisk overgår til folkepension, når de når folkepensionsalderen.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jann Sjursen', written in a cursive style.

Jann Sjursen

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att. epi@star.dk og tsh@star.dk

9. december 2016 · cb

Hørings svar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension

Lovforslaget har tre hovedelementer:

1. Orienteringsbrevet om ret til folkepension, som alle kommende folkepensionister, der bor i Danmark, modtager, før de fylder 65, afskaffes. Man skal fremover selv huske at søge folkepension.

Efter Ældre Sagens opfattelse er den foreslåede frist for ansøgning om folkepension med tilbagevirkende kraft for kort. Der gives i realiteten kun 10 dages frist. Ældre Sagen foreslår en frist på 1 måned og 10 dage.

2. Kravet om, at man skal have søgt folkepension for at kunne få opsat pension ved at udskyde udbetalingen og fortsætte med at arbejde, afskaffes. Man får automatisk beregnet tillæg, hvis man venter med folkepensionen og opfylder arbejdstidskravet.

Ældre Sagen støtter forslaget. Det er ulogisk, at man skal søge folkepension for at kunne opsætte pensionen, når man vil fortsætte med at arbejde.

3. Det præciseres, at indtægter, der modregnes i folkepensionen, skal henføres til beskatningstidspunktet.

Ældre Sagen har påpeget en række situationer, hvor indkomst, der vedrører perioden før pensioneringen, modregnes i pensionen, fordi de indberettet for sent til indkomstregistret. Ældre Sagen er forbauset over, at forslaget ikke retter op på en række utilsigtede virkninger af overgangen til kalenderårsmodellen, hvor udbetaling af efterløn, tilbagebetaling af efterlønsbidrag og feriepenge, der vedrører perioden før overgangen til pension, alligevel medfører modregning pga. registreringen i indkomstregistret. Den enkelte pensionist har ingen indflydelse på, hvornår a-kassen eller arbejdsgiveren foretager en given udbetaling, men der er pensionister, der kan miste flere tusinde kroner i forhold til de regler, der gjaldt før 2015. Ældre Sagen opfordrer til, at en løsning af disse utilsigtede virkninger indarbejdes i lovforslaget.

Bemærkninger til de enkelte punkter

ad 1) Afskaffelse af orienteringsbrev

Ældre Sagen noterer sig, at en del af begrundelsen for ønsket om at ændre den etablerede procedure ved ansøgning om folkepension er, at der fremover også skal sendes meddelelse til kommende folkepensionister i andre EU-lande.

I bemærkningerne til lovforslaget beskrives de nuværende regler om, at der pr. brev udsendes en meddelelse om, at man skal ansøge om folkepension, som en "helt særlig service på folkepensionsområdet", idet "myndighederne ikke af egen drift skal gøre borgeren opmærksomme på muligheden for at modtage konkrete ydelser." Dette modsiges dog i nogen grad af den følgende bemærkning, hvoraf det fremgår, at "kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål og ansøgninger om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning."

Herudover anføres det, at "der er mange muligheder for at søge og få informationer via internettet, som reelt overflødiggør reglen." (Om at Udbetaling Danmark skal udsende orienteringsbrev).

Hertil skal Ældre Sagen bemærke, at knap 10 % af de 60-64-årige bruger internet mindre end en gang om ugen, hvilket typisk betyder, at de vil have vanskeligt ved at anvende internet og søge information hos det offentlige. Det er trods alt en ikke-ubetydelig del af de kommende ansøgere, der herved risikerer at blive ladt i stikken. Ifølge bemærkningerne medfører afskaffelsen af orienteringsbrevet en besparelse på 0,5 mio. kr. i 2017, stigende til lidt over 1 mio. kr. om året de følgende år, men det fremgår ikke, at der er afsat midler til information om afskaffelsen af orienteringsbrevet. Det er særligt problematisk henset til, at de nye regler skal have virkning allerede fra 1. juni 2017.

Som erstatning for orienteringsbrevet foreslås det, at der skal kunne søges om folkepension med 1 måneds tilbagevirkende kraft. En pensionist, der fylder 65 år i juli måned, er – efter gældende regler - berettiget til folkepension i september måned, forudsat at vedkommende har søgt folkepension inden udgangen af august. Efter forslaget vil den pågældende kunne søge om folkepension med tilbagevirkende kraft for september måned, hvis ansøgningen indgives senest 10. oktober.

Efter Ældre Sagens opfattelse er den foreslåede tidsfrist alt for kort. Borgeren har kun 10 dage, fra den forventede pension ikke indgår på borgerens konto, til ansøgningsfristen udløber. Ældre Sagen ser ingen grund til, at det ikke skal være muligt at søge folkepension med 3 måneders tilbagevirkende kraft, så borgeren har 1 måned og 10 dage, før retten til folkepension fra 1. måned mistes.

Herudover finder Ældre Sagen, at ansøgningen om folkepension bør forenkles. I dag skal der udfyldes et skema på 5 sider, og hele skemaet skal udfyldes, før ansøgningen kan indgives. Ældre Sagen foreslår, at skemaet forenkles, så der blot skal søges folkepension, for at ansøgningen kan indgives. Hvis oplysningerne i ansøgningen ikke er tilstrækkelige, kan Udbetaling Danmark måske ikke umiddelbart udbetale pensionen, men ansøgningen er indgivet rettidigt, så borgeren ikke mister retten til folkepension pga. problemer med udfyldelse af ansøgningen.

Ældre Sagen savner i øvrigt oplysninger i bemærkningerne om, hvor mange personer der i dag ikke søger folkepension rettidigt, dvs. senest den måned de når folkepensionsalderen.

ad 2) Automatisk opsat pension

Det foreslås, at personer, der ikke har søgt om folkepension, kan ansøge om opsat pension på det tidspunkt, hvor de søger om folkepension.

Ældre Sagen kan tilslutte sig forslaget. Efter Ældre Sagens opfattelse er det ikke logisk, at man skal søge pension for at kunne udskyde pensionen. Ældre Sagen skal dog bemærke, at det stadig vil være en fordel at søge folkepension og samtidig søge denne opsat, fordi man derved bliver berettiget til engangsbeløb for perioder, hvor arbejdstidskravet ikke er opfyldt. Det er vigtigt, at kommende pensionister bliver informeret om dette på passende vis.

ad 3) Indkomst, der vedrører tiden før folkepensionen, modregnes i folkepensionen af administrative grunde

Da kalenderårsmodellen blev indført, blev det besluttet, at opgørelsen af indkomstgrundlaget skulle følge tidspunktet for registrering i SKAT's indkomstregister. Det fremgik af bemærkningerne til L 166/2014, at formålet med lovændringen var "at tilpasse reglerne for indtægtsregulering af social pension og boligstøtte, således at man kan anvende indtægtsoplysninger fra SKAT's registre direkte i forbindelse med indtægtsreguleringen af disse ydelser uden at ændre de grundlæggende betingelser for retten til og principperne for indtægtsregulering af social pension og boligstøtte". Det blev overset, at den ukritiske anvendelse af indkomstregistret medfører, at fx tilbagebetalt efterlønsbidrag og feriepenge, som udbetales for sent, dvs. efter overgangen til folkepension, bliver modregnet i folkepensionen. Herved er der efter Ældre Sagens opfattelse i praksis sket en ændring af de grundlæggende principper for indtægtsreguleringen.

Det fremgik ikke af lovbemærkningerne til det oprindelige forslag, at anvendelsen af indkomstregistret ville have denne virkning for pensionsberegningen. Derimod blev det nævnt i lovbemærkningerne, at anvendelsen af registreringen i indkomstregistret ville få betydning for periodiseringen af indkomstgrundlaget for beregning af boligstøtte.

Ældre Sagen læser bemærkningerne i pkt. 2.2.2 sådan, at Ministeriet for børn, ligestilling, integration og sociale forhold – ligesom Ældre Sagen – ikke var opmærksom på, hvilken virkning anvendelsen af indkomstregistret til periodisering af indkomst kunne have ved modregning af fx efterløn i folkepensionen, da L166/2014 blev fremsat. Det bemærkes også, at det ikke fremgik af provenubemærkningerne til L166/2014, at der blev forventet et provenu ved modregning af indtægter, der ikke indgik i indtægtsgrundlaget før 2015.

Ældre Sagen rejste problemet overfor beskæftigelsesministeren i juni 2016, og den daværende beskæftigelsesminister svarede i august:

"Netop forholdene omkring overgang til pension kan være en særlig udfordring, da periodisering af indtægten her kan få stor betydning for den enkeltes pension. De vilkårligheder, som du omtaler, hvor nogle pensionister får pensionen reduceret ved udbetaling af de nævnte ydelser, mens andre ikke gør, vil jeg se nærmere på.

Jeg har derfor bedt Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om at undersøge problemstillingen nærmere samt opstille modeller for justering af de gældende regler, der vil kunne adressere dette problem."

På baggrund af ministerens svar er Ældre Sagen forundret over, at lovforslaget tilsyneladende ikke indeholder nogen løsning på problemerne med modregning efterløn, feriepenge mm., der registreres for sent i indkomstregisteret. Ældre Sagen finder bemærkningerne om, at Udbetaling Danmark vil kunne fravige registreringen i indkomstregistret, "hvor oplysningerne fra indkomstregistret, herunder skattemåned, er åbenbart mangelfulde eller fejlbehæftede" uklare.

Efter Ældre Sagens opfattelse strider det mod almindelig sund fornuft at modregne fx efterløn i folkepensionen, når det af loven fremgår, at en person kun er berettiget til efterløn indtil udgangen af den måned, hvor vedkommende når folkepensionsalderen, mens folkepensionen først kan udbetales for måneden efter, personen har nået folkepensionsalderen, således at de to ydelser aldrig kan udbetales for samme periode. Det er alt andet end "mere gennemskueligt og forståeligt for pensionisten", hvilket ellers var formålet.

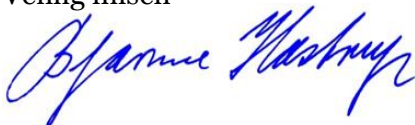
Herudover virker modregningen af de sidste ugers efterlønsudbetaling vilkårligt, alt efter hvilken måned personen går på pension. I mange tilfælde vil der ikke ske modregning, mens der i andre tilfælde kan ske modregning, der reducerer pensionen med op til ca. 2.000 kr. jf. eksempler.

Det er muligt, at problemet fremadrettet kan løses ved en ændret udbetaling af efterløn og dagpenge, men det fremgår ikke af lovforslaget, og det løser ikke problemet for de folkepensionister, der allerede er blevet modregnet i folkepensionen for en indkomst, der vedrører perioden, før de gik på pension.

Når der er tale om tilbagebetaling af efterlønsbidrag eller større beløb i feriepenge, der udbetales for sent, dvs. i den måned, hvor udbetalingen af folkepension er påbegyndt, kan der være tale om meget store beløb, som pensionisten mister i folkepension, i forhold til en "korrekt udbetaling" inden overgangen til folkepension. Tabet vil desuden være afhængigt af, hvilken måned personen når folkepensionsalderen. En folkepensionist, der får tilbagebetalt 65.000 kr. i efterlønsbidrag i den første måned, hvor der udbetales folkepension, kan fx miste 20.000 kr. i folkepension i forhold til "korrekt" udbetaling af efterlønsbidraget i måneden før overgangen til folkepension. Det betyder, at det faktisk ville kunne give højere pension at udskyde overgangen til folkepension med en måned og undvære indtægt i en måned. Det kan heller ikke betegnes som "mere gennemskueligt og forståeligt", jf. vedhæftede eksempler.

Ældre Sagen opfordrer beskæftigelsesministeren til fremadrettet at løse problemerne med tilbagebetaling af efterlønsbidrag, feriepenge ol., der udbetales og registreres i indkomstregistret efter overgangen til folkepension. Desuden opfordrer vi til at finde en løsning for de folkepensionister, der allerede har mistet folkepension, fordi indtægter, der ikke blev modregnet i folkepensionen før 2015, fra 2015 er blevet modregnet på grundlag af registreringen i SKAT's indkomstregister. Dette på trods af, at det ifølge bemærkningerne til L 166/2014 ikke var hensigten at ændre principperne for indtægtsreguleringen.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør

Bilag

Eksempler på tabt pension for enlig folkepensionist, der får tilbagebetalt efterlønsbidrag måneden efter, pensionisten er fyldt 65 år, og eksempel på modregning i folkepension af bagudbetalt efterløn – 2016 satser og beløbsgrænser

Reduktionen af folkepensionen afhænger af, hvornår i løbet af året pensionisten har fødselsdag og af, hvilken supplerende indkomst pensionisten har udover folkepensionen.

	65 år i januar – folkepension fra februar	65 år i september – folkepension fra oktober	65 år i november – folkepension fra december
Tabt pension ved tilbagebetalt efterlønsbidrag på 65.000 kr. udbetalt måneden efter pensionsalderen er nået			
Supplerende pension på årsbasis 80.000 kr.	20.085 kr.	18.301 kr.	6.100 kr.
Supplerende pension på årsbasis 40.000 kr.	12.041 kr.	17.891 kr.	6.399 kr.
Supplerende pension på årsbasis 20.000 kr.	6.376 kr.	16.346 kr.	6.399 kr.
Tabt pension ved to ugers efterløn udbetalt måneden efter pensionsalderen er nået			
Supplerende pension på årsbasis 80.000 kr.	2.583 kr.	2.583 kr.	2.583 kr.
Supplerende pension på årsbasis 40.000 kr.	0 kr.	389 kr.	1.852 kr.
Supplerende pension på årsbasis 20.000 kr.	0 kr.	0 kr.	1.337 kr.

Tabet ved udbetaling af efterlønsbidrag er opgjort som forskellen mellem folkepensionen, hvis efterlønsbidraget var tilbagebetalt i den måned, pensionisten fyldte 65 år, dvs. uden modregning i folkepensionen, og folkepensionen, når efterlønsbidraget først tilbagebetales måneden, efter folkepensionsalderen er nået.

Reduktionen af folkepensionen som følge af efterløn, der udbetales i måneden efter, folkepensionisten er fyldt 65 år, er opgjort som forskellen mellem folkepensionen uden indtægt fra efterløn hhv. folkepensionen, når der er en indtægt på to ugers efterløn i den første måned med folkepension.

Folkepensionens pensionstillæg er indtægtsreguleret. Før der sker modregning i pensionstillægget, er der et bundfradrag på 68.400 kr. (2016-sats). Bundfradraget reduceres forholdsmæssigt, når pensionen udbetales for en kortere periode end 1 år. For pensionisten, der får tilbagebetalt 65.000 kr. og har høj supplerende indkomst, er tabet ved modregning ca. 20.000 kr. indtil slutningen af året, fordi der kun er en måneds pensionstillæg at tabe i december. For pensionister med lavere supplerende indkomst er tabet mindre, når tilbagebetalingen er sket i begyndelsen af året, fordi bundfradraget her er større.

Da den månedlige folkepension (uden tilbagebetalt efterlønsbidrag) er hhv. 12.163 kr. for pensionisten med høj supplerende pension, og 12.462 kr. for pensionisten med lavere

supplerende pension, ville det afhængig af fødselsmåneden kunne betale sig at udsætte ansøgningen om folkepension med en måned, hvis man kunne forudse, at efterlønsbidraget ville blive tilbagebetalt for sent. Pensionisten med en årlig supplerende pension på 40.000 kr., der fylder 65 år i september, kan fx spare 5.429 kr. ved først at søge folkepension fra november, hvis hun kan forudse, at a-kassen vil tilbagebetale efterlønsbidraget i oktober og ikke i september, som er det normale.

Bagudbetalt efterløn, der udbetales den første måned efter overgangen til folkepension, medfører ikke modregning i pensionstillægget, hvis pensionisten kun får ATP, undtagen når pensionisten har fødselsdag i oktober eller november, fordi efterlønnen kan rummes i bundfradraget, når udbetalingen sker tidligere. For pensionister med højere supplerende indkomst, er modregningen højere, afhængig af den supplerende indkomsts størrelse.

Modregning i folkepensionen kan også forekomme ved anden indkomst, fx feriepenge. Her kan modregningen være højere, fordi der er tale om indkomst ved personligt arbejde, hvor der afhængig af pensionistens fødselsdag og feriepengenes størrelse også kan ske modregning i folkepensionens grundbeløb.